

Leto III.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 18.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 15. septembra 1938

Jeseniško pismo ob 20 letnici Jugoslavije

Narod, ki je med ozkimi mejami svoje lepe domovine bil boj za svoj obstanek in s svojo zakoreninjeno narodno zavednostjo obvaroval svoj čoln pred viharji svetovnega razdejanja ter se umiril v pristanu mlade Jugoslavije, je s silo samoohrane zaustavil kri, ki je vrela iz ran njegovih odsekanih udov Koroške in Primorja.

S to zavestjo je zbral svoje moči v mejah mlade Jugoslavije in odprl bogate vrelce svojega kulturnega življenja, da prepoji in osveži zemljo in človek z novim dihom, ki je na mah postavil narodno samozavest na prvo mesto ter jo oborožil s kleno slovensko besedo.

Prvi udarec tako sproščenega duha je razkril nova pota in pokazal tudi na nevarnosti, ki se niso povsem izginile, zlasti ob mejah, kjer je pustil tujec svoje sledi, ki so kvarile in žalile slovensko lice. Naš gorenjski kot, ki je nosil skoraj največje breme tujega gospostva na svojih ramah, ki je imelo svoje leglo in oporo v jeseniški industriji, je imel tudi najtežjo nalogo, otresti se popolnoma njegovega gospodarskega posredništva, ki mu je vsikdar kratilo pravice ter ga držalo v podrejenosti. Za jasno opredelitev naših sedanjih odnosov do tujega vpliva in da zamoremo pretehtati tosmerni uspeh, moramo pogledati nazaj v tiste viharne dni, ko tujec pri nas niti ni slutil svojega žalostnega umika z naše zemlje.

Zmeraj so bila industrijska središča pri malih narodih tista, ki so sredi njih z gospodarskimi ustanovami, ki jim mali narodi niso bili dorasli, držala ljudi pod svojo delodajalsko narodnostjo. Takšna je bila tedaj narodnostna usoda Jesenice. Vsi takratni naporji Südmärke, Schulvereina in drugih ponemčevalnih organizacij so bili zaman, da niso imeli močne hrbtenice v gospodarski hrbtenici železarske industrije, ki je bila v tujih rokah. Vse te ustanove so bile le propagandni oddelki tujega kapitala v tovarni, njih jedro pa je bila njena gospodarska moč. Lep primer brezplodnega dela takih propagandnih ustanov med slovenskim narodom je bil Pliberk na Koroškem, naseljeni nemški otok sredi slovenske Podjune. Vsa društva za potujčevanje so bila brez moči, ker je ležala gospodarska sila v slovenskem podčelju in ga delala neodvisnega. Na Jesenicah pa je bil položaj obraten. Kakor je bila v pogledu železarske industrije zgodovina Jesenic pestra, tako je narodnostno gibanje komaj živo tarilo.

Najmočnejši sunek narodnostnega gibanja pa je odprl vrelce odpora šele takrat, ko je delovanje germanizma doseglo svoj višek. Imel je najtršo oporo v delavskih strokovnih organizacijah. To gibanje slovenskega delavstva pa ni bilo lahko, saj je bilo naperjeno proti nemškim organizacijam, v katerih so po večini delovali tudi tovarniški uradniki in mojstri.

Že iz tega vidimo, da je germanizacija delovala premišljeno in načrtno, brezobzirno kakor stroj. Slovenski odpadniki so močno krepili raznarodovalno delo pri in okrog industrije, saj so se z mastnimi deleži sprejemali celo v ovaduško službo. Ponemčevanje je doseglo svoj višek v letih gradnje bohinjske železnice, meščanske šole in karavanškega predora itd. Nemške organizacije na Jesenicah so oskrbele za ta dela močan pritok nemškega delavstva, ki naj bi pomnožilo napadalno moč germanstva. V teh obupnih razmerah pa ni bilo delo zavednih slovenskih mož takšno, kakršnega vidimo ponekod žalibog danes, pač pa so jih še bolj ojeklenile in strnile.

Z velikim Krekom na čelu so možje udarili v sredino nemčurskega gnezda. Vzniklo je »Slovensko katoliško izobraževalno društvo«, ki mu je sledilo I. delavsko konsumno društvo, porodil se je »Orel«, »Slovenski otroški vrt« itd. Slovenska narodna zavest se je na mah vzbela v močno obrambno in celo napadalno silo, pred katero je klecnilo germansko gospostvo ter se poskrilo v svoje razbite propagandne trdnjave. Temu zgledu slovenskih katoliških mož so sledili ohrabreni liberalci, iz katerih se je porodil »Sokol«. V strnjeni vrsti so potem skupno rušili postojanko za postojanko germanskih apostolov in dobojevali častno mesto slovenski besedi v jeseniški občini.

Zadnji udarec v nemške barikade pa je zadala majniška deklaracija, največji dokument slovenske narodne samobitnosti. Nemci in slovenski odpadniki so se poskrili v slovenska nacionalna in socialistična društva, zakaj mlada Jugoslavija je sklenila svoje meje in tako potrdila pravice in svoboščine tudi slovenskega naroda.

Točno tukaj, pri teh pravicah in svoboščinah ter ob tem nenadnem begu tujcev in slovenskih odpadnikov v nacionalistična in socialistična društva, se moramo zamisliti. Moramo, ker drugače bi bilo res samo to, da smo svojo zmago samo sanjali, v tem pa popolnoma pozabili na na ostanke plevela, ki je ostal tukaj ter se v ugodnih prilikah spet bohotno razrastel. Da, poglajal je spet iz sokov, ki je mešanica odpadnikov in prodancev. Pri tem se nam stavi na pot vprašanje, kako to, da se ta tuji vpliv še ni porazgubil, da je še zdaj čutiti gospostvo tujca, ki je vsak dan jedkejši in bolj ponižujoče. Odgovor na to je že zgoraj. Ali naj se še danes sklicujemo na odločnost prednikov, ki so nam priborili možnost in prostor, da se ga popolnoma otresemo in iztrebimo še tisto ali uklonimo svoji volji, kar se je ob uri njih zmage poskrilo v razna društva. Ali naj še danes živimo v zavesti, da so naši očetje s tujimi gospodarskimi vplivi pri nas za vedno obračunali? To je zmota, ki že naprej obsoja vse naše napore, ki nasprotuje slovenski narodni samozavesti, ker smo prezrli prvi pojav obnovljene rasti med nami in preziramo še sedaj, iz dneva v dan odkritejši vpliv nikdar izkoreninjenega in med nami skrito rastočega pro-

Z Jesenic

Svoji k svojim! Ob pričetku šolskega leta opozarjamo naše starše, da se vse šolske potrebine dobijo v naši trgovini s papirjem v Krekovem domu. Izprašajmo si malo vest in v prihodnje pravilno uravnajmo tudi to zadevo!

Slovo. Na novo službeno mesto (na Rako pri Krškem) je odšel dosedanjí jeseniški kaplan č. g. Leopold Campana. Jesenice so mu za njegovo delo v cerkvi, v šoli in v društvi hvaležne. Posebej naj omenimo zlasti njegovo požrtvovalno delovanje na letošnjem tako sijajno uspelem jeseniškem slovenskem tednu. Na novem mestu mu želimo trdnega zdravja in obilo božjega blagoslova! Bog živi!

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. je bila letos lep primer organizacijske sposobnosti občinskega odbora in v prvi vrsti dokaz čistega patriotizma vsega jeseniškega prebivalstva. Res lepo razsvetljen in okrašen občinski dom je dobil pred svoje lice velikansko množico ljudstva, ki je glasno in iz vsega srca pela slovansko himno in živo vzklikala mladem kralju in kraljevski hiši. Uniformirane organizacije so v strogem redu manifestirale svojo disciplino in z godbami na čelu odprle slavnostno razpoloženje z dohodom pred občino, kjer se je razvila slavnost z lepim in izklesanim govorom ban. svetnika g. Arneža ob koračnicah jesen. godb. Lep zgled, kako se mora manifestirati, so pokazali naši Sokoli, ki so s huronskim vpitjem opozarjali nase. Ko so se oddelki vračali skozi lepo osvetljene in okrašene Jesenice in ko so sokolski oddelki zavili v svoj dom, je nastala tišina. Slovenski fantje in dekleta so s svojo godbo na čelu mirno in s tiho samozavestjo, ki je kazala resnično občutje svečanosti, odkorakali v svoj prosvetni dom. Tako smo praznovali rojstni dan svojega kralja, eni tiho, dru-

gi glasno, vsi po svojih srcih.

Življenje v Krekovi prosvetni družini je začelo spet kipeti. Vsi odseki se pripravljajo na občne zборе, zbirajo gradivo za letošnje delo in sestavljajo programe. Po vseh znakih sodeč bo letos mnogo-kaj novega, kar bo le koristno vplivalo na celotno delo in še širši razmah, ki je bil pri nas še vedno razveseljiv in plodonosen.

Kino Krekovega doma ima za novo sezono na programu lepe filme bogate vsebine, kar bo po pustem poletju kaj dobro godilo prijateljem lepega filma. Na programu je več francoskih in angleških filmov poleg čeških, in manj nemških, kar kaže pravilno razumevanje društvenega odbo-ra. Prijatelji vabljeni!

Obrtna razstava na Jesenicah

Popravek

Prosimo, g. urednik, ker to v svojem članku tudi sami želite, da na ljubo javnosti in v zadoščenje prirediteljem priobčite sledeče:

Naša razstava je bila čisto gospodarsko kulturna prireditev in prostovoljna udeležba pri sodelovanju, ne pa neke vrste tekma. Nikdar se ni govorilo o kakšni klasifikaciji razstavljenih predmetov. Pisec tega članka sam prav dobro razume, da je za klasifikacijo treba (vzemimo telovadbo) enotnih vaj. Če bi mi hoteli izvesti to, potem bi morali razpisati za damske razstavljalce določena dela po predpisu in iz tkanin iz enotne teže, isto seveda za moške razstavljalce, in ima v takem primeru, kar nam je do sedaj znanega, za oceno tega dostop samo določena komisija. Vsi zapiski v sejnih knjigah, tičejo se te razstave, kakor tudi vse v ta namen izdane okrožnice, lepaki in vabila so vsak dan od 10. do 15. ure piscu omenjenega članka v pisarni na razpolago, da se o resničnosti prepriča in da ugotovi, da je bil glede klasifikacije kakor tudi vsega ostalega napačno informiran.

Kar se tiče uradnih zastopstev, so bili naši najvišji obrtni uradi vabljeni vsi. G. ban. g. sreski načelnik ter vsi gospodje pri zbornici za TOI so bili še posebej pismeno povabljeni. — Otvoritvi je prisostvoval g. Andrej Cufer ml. kot zastopnik zbornice za TOI in za zborničnega predsednika g. Jelačina. G. sreski načelnik si je razstavo ogledal naslednji dan in se o njej nadvse po-

pagatorja, ki nas krmi s soljo, da nas zamoti kot petletnega otroka, medtem pa si utira pot in pridobiva prostor in bogastvo.

Ko smo rekli nekaj o predzgodovini Jugoslavije, moramo v zvezi s tem tujim vplivom omeniti tudi neki novi pojem, katerega so se oprijeli tisti, ki so dali zavetje tujcem in odpadnikom. Prepredena zamisel tujca o umetnem zmanjševanju vrednosti majhnega naroda v svrhu postopnega stapljanja je okužila tudi njih odpadniško dušo ter se razvila v samogoltno bolezen, ki ji pravimo jugoslovenarstvo. Tako lahko vzporedimo tujce, ki pridobivajo zase, z odpadniki, ki

po istem receptu speljujejo svoje niti, oba pa z vsemi silami klestita po narodu, ki pozablja na svoje naravne in božje pravice.

Toliko se nam je zdelo potrebno omeniti ob 20. rojstnem dnevu Jugoslavije, na katere hrbtenico smo se oprli v svojo zaščito in v okrepitev nje same. Nikjer pa ne najdemo niti najmanjšega dokaza, da smo sploh kdaj bili zaščiteni, najmanj pa danes, ko smo pri belem dnevu našli kar dva, ki stopata po naši časti in samobitnosti. Ali ne bi bilo dobro, da poprimemo še krepkeje, kot so naši očetje pred dvajsetimi leti, v blagor slovenskega naroda in države Jugoslavije.

Za okrepitvijo še večje zaupanje Vloge rastejo!

Silna denarna kriza, ki je zajela v jeseni leta 1931. ves svet in ki je tako dolgo trajala, gre h koncu. Polagoma prihajamo tudi pri nas v redne razmere. Posojilnice začnejo izplačevati vlagateljem. Ti so se oddahnili in spoznali, da je denar varen. Pokazalo se je, da je iz te dolgotrajne stiske najbolje prišel tisti, ki je mirno zaupal domači posojilnici. Kdor je hodil okrog raznih agentov, je samo sam sebe prevaral.

Ob tej priliki, ko torej prehajamo počasi v redne razmere ter so začele posojilnice zopet izplačevati vlagateljem vloge — v začetku sicer še omejeno po izplačilnem načrtu —, si dovolj-jemo opozoriti vlagatelje na sledeče:

1. Vsak denar, ki ga kdo vloži sedaj v posojilnico, je vedno izplačljiv, kadar vlagatelj hoče. Kljub vsem zaščitam denarnih zavodov so nove vloge vedno čisto proste, če se vlagatelj sam drugače ne dogovori s posojilnico. Toda tudi stare vloge bodo v doglednem času proste.

2. Nobenega pomena torej nima, da bi kdo nosil denar drugam, v tuje denarne zavode. Doma je denar prav tako varen kot drugod, marsikdaj še bolj. Prvo pa je pri denarju varnost! Težave zaradi izplačil so bile v denarni krizi povsod po vsem svetu, v nekaterih krajih večje, v drugih manjše, toda doma ni nihče izgubil tega, kar je naložil.

3. Tudi ne držite denarja v skrinji doma. Tam ga najdejo tatovi, iz posojilnice vam ga ne morejo ukrasti. Pa tudi zato ne držite denarja doma, ker se ga lahko zapravi za nepotrebne reči.

4. Resnica je, da je vsakdo gospodar svojega denarja in napravi z njim, kar hoče. Toda dober gospodar ve, kakor potrebno je varčevanje. Brez skrbnega zbiranja prihrankov ni nikjer na svetu blagostanja. Vedno velja beseda sv. pisma: »V dobrih dneh ne pozablaj hudih in v hudih ne pozablaj dobrih.« In prav tako ne izgubi nikdar svoje moči drugi svetopisemski pregovor: »Pojdi k mravlji, lenuh, in oglej si njena pota ter se uči modrosti. Četudi nima vodnika, ne učenika, ne zapovednika, pa si vendar pripravlja živeža in nabira ob žetvi, kar bo jedla.« — Kogar bi bila tedaj leta denarne stiske in nezaupanja odvrnila od varčevanja, naj začne znova skrbeti za svojo bodočnost.

Posebno mladina naj bi imela vedno pred očmi starodavno, pa vedno veljavno besedo svetih knjig: »Česar nisi v mladosti spravljal, kako boš našel v svoji starosti?«

Opozarjamo na domače hranilnike, ki so že za najmlajše lepa vaja za pridno varčevanje. Vprašajte po njih v domači hranilnici in posojilnici!

Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.

Ranljiva mesta

Vprašanje pobijanja tuje propagande na našem obmejnem ozemlju se je v zadnjem času začelo vsaj v toliko, da so črtane s filmskih platen

Ta prva zapora pa je spričo velike in naraščajoče poplave tujih gesel in izdelkov, ki se vsak dan kažejo v drugi obleki in na drugem mestu, očitno prešibka. S tem, da se na eni strani brusi pazljivost in čuječnost, išče druga stran novih poti, kako še globlje prodreti v narodno telo z ostrejšim, manj občutljivim želom. Ker so pota danes nevarnejša in je manj priložnosti, skrbi apostolat za to, da je ob teh redkih prilikah učinek močnejši, zato ga često opazamo na takih mestih, ki so mehkejša ali bolje rečeno, za vsak odpor nesposobna.

Vemo pa, da pred odporno nesposobnostjo hodi pomanjkanje narodne samozvesti in občutek manjvrednosti. Ravno to so poglavitni vzroki vseh naporov zavednih slovenskih mož in fantov, ki za te hibe narodnega telesa niso slepi in tudi ne podcenjujejo nevarnosti, ki se po njih razrašča in grozi z vedno večjo silo.

Letošnji narodni tabori po Sloveniji so vršili v polni meri krepitev narodnega telesa ter mu dali nove življenjske sile, ki zamore sleherni vpad tuje miselnosti odbiti in jo tudi krepko

napasti. Vsa ta slovenska katoliška mladina, ki se je po teh taborih zbrala v branik, pa ni samo na zunaj povezana celota, ampak je spaja duha, ki je večno živ in nepremagljiv, zato tudi ohranja vrednote, brez katerih bi bili že naprej obsojeni v propast.

Je pa ob tej katoliški narodni celoti ohromeli ud, ki je duhovno življenje zavrnil. Bojuje se pa še z duhovno celoto brezdušno in srdito, da bi jo podredil sebi in podjarmil duha, ki ji daje nepodkupno vrednost, ki je lastna vrednosti celega naroda in njegove veličine.

Ta brezduhovni ud, katerega členi so raznobarvne skupinice, katerim načelujejo koristolovci, častihlepneži in prekucuhi, hlapci svojih teženj in strasti, je tisto neodporno in slabotno mesto, skozi katerega uhaja tuja miselnost v naše narodno telo v veliko zadoščenje brezduhovnega uda, ki ima v sebi še toliko moči, da odpira vrata tujcu in čaka judeževga deleža.

To mesto na našem narodnem telesu je leglo in izhodišče vsega tujega zla, ki vpada v hrbet slovenskemu narodu in rije pod temelj. K temu spada tudi tisto družabno klečeplazstvo, katerega se v obilni meri poslužuje apostolat,

Račun je torej jasen. Slovensko katoliško narodno telo, ki je zdravo in odporno po duhu, ki

Godina Jože:

V znamenju zelene kravate

(Nadaljevanje)

4. Proslava dr. Korošca v Ljubljani!

Proslava 60 letnice dr. A. Korošca se je vršila v Ljubljani v nedeljo dne 8. maja. To je bila tista čudovita akademija v veliki dvorani hotela Uniona, ki je s svojimi govori, glasbenimi točkami in z govorom našega velikega voditelja tako silno vplivala na vse navzoče v dvorani, izven dvorane v stranskih prostorih in na cesti (kajti dvorana daleko ni mogla zajeti vseh došlih manifestantov), da jo lahko smatramo za uvod v veliko osvobodilno gibanje izpod režimskega pritiska na slovensko kulturno življenje. Na to proslavo v Ljubljani smo bili iz kamniškega okraja kot sosedje Ljubljane še posebej povabljeni. Kakor je bilo rečeno že od začetka, je padla prva misel o zelenih kravatah prav pri organiziranju za ljubljansko in druge dr. Korošceve proslave.

Kljub kratkemu času so bili pripravljeni iz kamniškega okraja štirje posebni avtobusi in nekaj drugih motornih vozil. Večina se je pa seveda poslužila najcenejšega vozila — kolesa ali železnice. Pričetek proslave je bil določen na pol 11. uro dopoldne. Udeleženci z avtobusi (iz kamniškega okraja) so hoteli napraviti v Ljubljani še poseben vtis s tem, da bodo prišli vsi hkrati. Zato je bilo določeno, da se na križišču cest v Trzinu ob pol 10 snidejo vsi avtobusi in vso motorna vozila in vozijo nato v strnjeno kolono v Ljubljano.

Organizacija je kar dobro funkcionirala. V nedeljo zjutraj so vse avtobuse okrasili z zelenjem (zelena barva je postala značilna za manifestante) in svežim cvetjem. Ker so se avtobusov hoteli poslužiti zlasti najbolj navdušeni, so ti imeli zvečine tudi že zelene kravate. Malo pred določeno uro so bili na glavni cesti v Trzinu (od cestnega odcepa v Mengeš in Komendo v smeri proti Ljubljani) zbrani štirje posebni okrašeni avtobusi ter osebni avti gg. Senice in Müllerja iz Domžal, gg. Belciana in Mejača iz Komende. Da bi bila kolona še daljša, so namenoma počakali še redni avtobus, ki je vozil v tistem času iz Moravč po tej poti. Tudi z njim so se pripeljali iz Moravč naši udeleženci. Ironija usode je hotela, da se je s prav tem avtom peljal iz Moravč v Ljubljano neki vodilen režimski pristaž iz Moravč, kar je seveda izzvalo živahno komentiranje.

Ko je privozil moravski avtobus, se je kolona premaknila in se kakor dolga kača plazila po cesti proti slovenski prestolici. Dohitevali smo vozove in z zelenjem okrašene kolesarje. Šlo je v redu do Črnuče. Tu je pa drugi avtobus naše kolone ustavila orožniška patrulja ter povedala, da ne smemo skupno privoziti v Ljubljano, in je zato spustila vsak naslednji avtobus šele potem v Ljubljano, ko je prejšnji zginil v daljavi onstran mostu na Ježici. Toda če so bili orožniki in policisti (v bližini Ljubljane in v Ljubljani) spretni v razbijanju naše kolone, tudi vodstvo kolone ni bilo brez soli. Po vsakem ustavljanju se je zgodilo, da je prvi avtobus dobil kak defekt, in tako so se zopet vsi avtobusi morali strniti v enotno kolono. Zadnji tak defekt je bil v Ljubljani pred Vzajemno zavarovalnico. Policijska patrulja pri Sv. Krištofu je že bila opozorjena na zelenje na naših avtobusih in je zahtevala, da smo ga deloma morali sneti. Kravate so zaenkrat še pustili pri miru.

Pred Unionom je bilo na cesti že mnogo naroda. Naši avtobusi so pritegnili pozornost vse množice nase. Zavladalo je razigrano razpoloženje. Pozdravi sem, pozdravi tja, smeh, vsesplošno navdušenje. Posebno so učinkovale enotne zelene kravate. Ko so se naši udeleženci začeli valiti in stiskati skozi glavni vhod v Union, je prav takrat prihajal nasproti (iz Uniona) bivši prosvetni referent pri ministertvu g. Fr. Erjavca in se rinil iz stavbe. Ko je opazil zelene kravate v tolikem številu, je glasno in smeje vzkliknil: »Kamniški okraj ga pa krona s svojimi zelenimi kravatami!«

V natrpano polni veliki dvorani nekaj sto naših udeležencev seveda ni mnogo pomenilo. Toda ker smo si dve vrsti sedežev že prej rezervirali, so zelene kravate tudi v dvorani učinkovale, ker sta bili dve vrsti enotno zeleni.

Proslave ne bom opisoval, ker je bila že opisana in ker spada v okvir našega opisa samo toliko, kolikor je zelena kravata pri njej sodelovala.

oživlja in krepi, mora stati in neprestano rasti in izključiti ohromeli ud popolnoma, in šele takrat, ko bo ta omahnil, bo slovenski narodnostni branik trden, krog in krog neprodiren, da bo mogel nemoteno zrasti v silo, ki bo enakovredna njegovi kulturni veličini.

Po končani proslavi v dvorani, kjer si policija pač ni upala nastopiti, je sledila tista za režim tako žalostna manifestacija na Miklošičevi cesti. Policija je nekajkrat s pendreki v strnjeno vrsto skušala sprazniti cesto. Toda v eno smer je manifestante podila in pretepala, za petami se je pa znova cesta polnila. Med navdušenim vzklikanjem dr. Korošcu so se razlegala povelja policijskih voditeljev in udarci s pendreki. Toda vse ni nič pomagalo. Cesta je bila stalno polna. Pa saj veliko drugače tudi ni moglo biti, ker so pač manifestanti še vedno prihajali iz stavbe na cesto. Kakšnega organiziranega odpora proti oblasti ni bilo, ker tega mi pač nikoli nismo poznali in ne prakticirali.

Cez čas je prišla še četa orožnikov, ki je prikorakala pred Union, se ustavila, nasadila bajonete itd. Toda ljudstvo se je takrat že prav za prav precej razšlo. Policija je nato naskočila sosedne vrtove in dvorišča in tudi od tam podila ljudi.

Po končani manifestaciji je prikorakala skoraj po prazni Miklošičevi cesti v smeri od Vzajemne posojilnice do Uniona eskorta policije in v sredi gnala žrtev z zeleno kravato — Kamničana g. Steleta Janka, ki kljub svoji dostojanstveni hoji in čudni družbi ni mogel zatajiti nasmeška na obrazu, ki ga je obracal na levo in desno. Kaj posebno hudega se mu pa ni zgodilo, ker smo ga čez čas spet videli v svobodni družbi. Splošno se je pa reklo, da zelene kravate niso primerne ne za hotene in ne za nehotene demonstracije. Preveč so izdajale posebno navdušene pristaje dr. Korošca.

Proslava v Ljubljani in udeležba iz kamniškega okraja v zelenih kravatah je veliko pripomogla, da se je zelena kravata uveljavila kot splošno znamenje častilcev dr. Korošca in da se je potem tudi tako hitro širila po vsej Sloveniji. V Ljubljani je prestala zelena kravata svoj »ognjeni krst«.

(Dalje prihodnjič.)

Listnica uredništva

S. A. J. Pišete: »Spoštovani g. urednik! Nikoli ne bom pozabil, kako smo letos praznovali rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Po mojem štetju je bilo okrog 900 ljudi, če štejemo vse tiste, ki so po taktu hodili. Kar mi je najbolj šlo do srca, je bilo vpitje. Vse drugo me ni nič navdušilo, posebno ne klavirno marširanje(!) slovenskih fantov, ki so šli kot za pogrebom. Povejte mi, g. urednik, kaj so prav za prav iskali, če niso smeli(!) manifestirati?«

Kot se jaz nisem prav nič razhudil nad Vašim kačjenazornim vprašanjem, tako želim, da mi tudi Vi ne zamerite, če odgovorim tako: Slovenskim fantom je bila prav gotovo v tem času hudo pri srcu Vaša usoda, zakaj kdo, ki čuti s svojimi bližnjim, ne bi onemel pred tako duševno revščino, ki je gotovo ta slavnostni večer zijala iz vsega Vašega cenjenega obličja. Potolazite pa se, ker v tem niste bili osamljeni. Mnogo jih je bilo z Vami vred, ki so z manifestacijo svojih srčnih puhlic zaprli slovenskim fantom usta. Na svidenje.

C. K. Javornik. Kolikor mi je mogoče razumeti Vašo prošnjo, tako sem jo primorano zavrniti, ker ne spada v mojo krošnjo. S tem potrkajte na vrata nekega psihijatra in še za tega dvomim, da ne bi bil v zadregi, če je še samec. Sicer pa to zadevo najlažje uredite sami z majhno mero tako lepe in koristne potrpežljivosti. Srečno.

Janko R. Vašega pisma nisem prejel in mi je hudo žal, če so se tako važne informacije izgubile. Menda so prišle kar v prave roke in mi bo tako prihranjen trud, dotičnemu pa javna sramota. Hvala.

Publikum. Prav močno se mi zdi, da sva se midva že enkrat srečala v skoro istem vprašanju, le da ste se sedaj prekrstili. Če boste s to trdoglavostjo nadaljevali, se bova kmalu dobera spoznala. Zdaj že vem, da Vam je življenjska osnova bridko razočaranje političnega testa in orožje v tem boju in mogoče je v tem iskati vzrok, da ste spremenili svoje cenjeno ime. Vse to svoje zunanje presnavljanje imenujete Vi »taktiko« ali »sistem«, ki naj bi Vas ščitil in tudi uveljavil v javnosti. Takole Vam povem: lahko se stokrat prekrstite in stokrat lahko menjate svojo »taktiko«, spoznali Vas bodo med tisoči takoj, ko boste odprli usta, zakaj v vseh Vaših besedah in dejanjih bo le iskanje lastnih koristi in časti. To je sicer dobra krma za Vas, za ostale pa pogubna, dragi, ubogi Publikum. Spametuj se že vendar.

Prijateljem in znancem. Vsem, ki so mi izrazili iskrene čestitke ob moji življenjski premembi, veljaj topla zahvala. Urednik.

hvalno izrazil ter dal izjavo, da prireditelji zaslužijo polno priznanje in pohvalo, zaradi česar bo tudi pri kralj. banski upravi priporočal za primerno podporo.

Otvoritve pa so se udeležili med drugimi zastopniki iz Maribora, Celja, Litije, Zagorja, Kamnika, Logatca, Skofje Loke, Kranja, Tržiča, Radovljice, Bleda itd., ljubljanske krojače pa je z okoli 20 člani zastopal sam g. načelnik Može Fran, ne pa g. Iglič, kakor pišec navaja. Res pa je, da je g. Iglič zastopal poznano Zvezo obrtnih zadruge (Rebekove), za kar se je pri vrodu sam vpisal. Čudimo se za potegovanje g. Igliča v Vašem listu in da se je vse drugo namerno prezrlo.

Ker smo iskreni in ne želimo neresničnih zavijanj, prosimo, da se naš popravek priobči, za kar se Vam, gospod urednik, vnaprej zahvaljujemo.

Za združenje krojačev in krojačice radovljiskega sreza: Ivan Gogala, krojaški mojster in t.č. načelnik.

Dopolnilo popravku

Gornji popravek v celoti priobčujemo že za tegadeli, ker je izraz hotenja tičočega se stanu, ki je ob priliki razstave pokazal svojo zrelost in stremljenje po strokovni dograditvi. To smo poudarili v prejšnji številki, pohvalili razstavo in kot tako v celoti in celo podčrtali njen moralni uspeh. Le to nam ni bilo jasno, kako je bilo prav za prav z nagradami, o katerih smo slišali. Obrnili smo se mimogrede na odločujoči naslov z zgolj vpludnim vprašanjem, ki ni mogel biti žaliiv, najmanj za prireditelje, saj so dobili splošno priznanje za svoj trud in zmogljivost. Odgovor v obliki popravka pa ne zadošča jasnosti, za katero se trudimo, in je — če odvojimo njegovo informativno plat — v pogledu razjasnitve našega vprašanja nerazumljiv.

Ko sem prejel gornji popravek, sem bil — dovolite — v svoji uredniški resnicoljubnosti dokaj nezadovoljen, in le spremno pismo me je s svojo »filozofsko« platjo (ne politično) spravilo v smeh. Ker se mi zdi, da je to spremno pismo najboljši odgovor na »lažnive ugotovitve« člankarja, kakor to pismo to reč blagovoli imenovati, naj navedem samo najjasnejše jedro: »...V času naše prireditve ste lahko opazili, da smo po žrtvovalno vršili službo

prav vsi enako, oprostite, da zopet poudarim, za naš gospodarski podvig, ne oziraje se na kogar koli, samo v eni zavesti: kdor je za gospodarski podvig, za tega smo vsi, in bodite uverjeni, mi vsi tudi dobri Jugoslovenci, mor-da 99% boljši od glas-nih in neodkritosrčnih kričarjev, ter tudi srca naša veliko bolj pobož-na, ker nas spremlja velik božji dar odkrito-srčnosti (podčrtali mi)

Ta izvleček iz sprem-nega pisma sem bil pri-moran dodati, da bo po-pravek dobil tisti zna-čaj, ki ga je pisec le nalahko zabeležil (mo-goče nehoteno) med vr-sticami. Iz tega naj sle-di, da popravek ni iz-vršil svoje naloge, ker se je ognil pravilnemu odgovoru (popravljamo ga tudi mi) ter se je omejil le na pobijanje nečesa, kar sploh nismo trdili, oziroma nam s tem jemlje pravico hva-liti to, kar je hvale vredno. H koncu naj nam avtor popravka do-voli opazko, da je bila ta razstava popolnoma slovenska, zato nima nobenega povoda, da nam grozi z neakim jugoslovenskim meri-lom, ki je po njegovem mnenju edino dostojno ocenjevati razstavljalce in prireditelje. Takšno polemiko smatramo za neresno, zato jo zaklju-čujemo. — Urednik.

Slavko Savinšek:

Med Mežakljo in Mirco

(Dalje)

»Jože.«
 »Pa zdaj, ob tej uri?«
 »Zakasnili se je bil. Ko je odhajal, je še pod oknom postal.«
 »Čemu pa je zbežal?«
 »Ni hotel, da ga kdo vidi.«
 »Moral me je spoznati po glasu. Čemu ni po-čakal?«
 »Ni te spoznal.«
 »Moral me je, pravim. Ali ima slabo vest, Anica?«
 »Zakaj?«
 »To bi mi ti lahko povedala bolje.«
 Kako je bled, Dreja. Spehal se je. In suh je. V ustnici se grize.
 »Tedaj je končano med nama, Anica?«
 »Dreja!«
 Kako ima lepe oči, kakor oni večer, ko je zalučal spenjačko v vodo!
 »Zato na moja pisma ni bilo odgovora! Se-veda, če ni človeka doma, je dolčas; pa si je treba poiskati zabave in druge družbe!«
 »Čemu me obsojaš, Dreja?«
 »Saj ne obsojam. Vidim!«
 »Dostikrat je bil Jože z menoj in pri nas, nič nisi zameril!«
 »Čemu je zbežal pred menoj?«
 »Saj ni vedel, da si ti!«
 »Pa če bi bil tudi kdo drugi, čemu bežati, če ima čisto vest?«
 Kakor vedno! Vedno vsaki stvari do dna, vedno: čemu, zakaj! Dokler ne ostane gola kost!
 »Saj veš, plah je! In pa noče, da bi mogel kdo jezicati za menoj.«
 »Povej, Anica, kaj je bilo?«

»Saj sem ti že povedala; zakasnili se je, pa sva se zaklepala. To se lahko zgodi!«

»Ali vendar! Ves tvoj molk ves čas, odkar sem z doma, nocoj pa to! Ne gre mi v glavo, da bi bilo brez vsega!«

»Če pa ti pravim! — Kako pa, da si prišel domov? Nič mi nisi sporočil!«

»Saj nišem vedel, če bi te bilo zanimalo. Ko ni bilo glasu od tebe na vsa moja dolga in po-gosta pisma.«

»Poznaš me, Dreja, kako tebi nerada pišem, ko mi vsako besedo, vsak stavek v pismu dva-krat obrneš.«

Cerkveni vestnik

Rojstva: 15. avgusta Stefan Košir, sin trgovca Jo-žefa, Jesenice, Gosposvetska cesta. — 21. avgusta Ja-nez Aljaž, sin potnika Janeza, Jesenice, Pod Mežak-ljo 27. — 22. avgusta Mirjana Elizabeta Levičnik, hči zlatarja Milana, Jesenice, Gosposvetska. — 22. avgusta Janez Wernik, sin Ivana tov. del., Jesenice, Gospo-svetska. — 22. avgusta Jožef Dolžan, sin Ane Dolžan, Jesenice, Hrušica 68. — 24. avgusta Marijan Burnik, sin Jakoba, delavca iz Hrušice 41. — 31. avgusta Ivan Danijel Lampe, sin ključ. mojstra Antona, Jesenice, Gosposvetska. — 4. septembra Ljudmila Ana Kristan, hči železničarja Franca, Jesenice, Hrušica št. 50. — 4. septembra Franc Trampuš, sin tov. del. Franca, Jese-nice, Pod Mežakljo 19. — 8. septembra Anton Robič, sin železničarja Antona, Jesenice, Hrušica 51.

Poroke: 27. avgusta Ravhekar Tomaž, tov. del., Obrtniška ulica in Katnik Jožefa, hči tov. mojstra, Obrtniška ulica. — 4. septembra Hojak Edvard, že-lezničar iz Hrušice in Zupan Juljana, hči Blaža, že-lezničarja iz Hrušice. — 4. septembra Dečman Franc, tesar, Hrušica in Janša Stanislava, hči Vincenca, že-lezničarja iz Hrušice. — 11. septembra Burnik Alojzij, tov. del., Pod Mežakljo in Babič Slavka, hči železni-čarja Franca Pod Gozdom.

Smrti: 30. avgusta Viljemina Jonke, pletilja, Cesta na Golico 12, stara 22 let. — 9. septembra Marjetka Humer, hči Dušana, tov. mojstra, Hirska cesta, stara 10 tednov.

**Varno
naložite svoj
denar!**

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA JESENICAH

obrestuje vse stare in nove vloge po 4%. Nove ve-zane pa po 5%. Vaš de-nar je varno naložen pri njej. Zanj garancirajo hranilnične rezerve, ka-kor tudi vsi zadružni člani z vsem svojim premože-njem. Najmanj stokratna je ta garancija.

Za elektriko

vse najcenejše in ugodnejše pri

Jože Markež

elektrotehnično podjetje

Jesenice, Murova, tel. 605

Odda se stanovanje

v novi zgradbi v Lescah 86

Lep vrt z razgledom

Čop Ludvik — Kranjska gora

Naznanjam, da sem odprl na novo mizarsko delavnico. Izdelujem stavbena dela po najsolidnejših cenah

Se priporočam s stalno zalogo pobištva mizarski mojster

Rudi Smolej

Kosovo 9, Jesenice

Pijte in jejte poceni in dobro

Kdor hoče poceni jesti, pride

v Krekov dom

Kdor hoče dobro jesti, se abonira

v Ljudski kuhinji

Kdor hoče dobro in po-ceni piti, mora priti

v Katakombe

Prišla je velika koli-čina izbornih vin. Vsak se lahko sam prepri-ča, da je to resnica